

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2020 - 10993

Doknr.
335148

Dato
30-11-2020

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 6. november 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 80 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 80:

”Vil ministeren kommentere henvendelse af 22. september 2020 fra Manderådet om nyt familieretssystem, samt kommentere præsentationsmateriale modtaget i forbindelse med foretrædet for udvalget den 5. november 2020, jf. SOU alm. del - bilag 4 og 43?”

Svar:

I henvendelsen og tilhørende bilag beskriver foreningen ”Manderådet”, hvad de betegner som en meget problematisk udvikling i det familieretlige system, og som udvalget og jeg derfor opfordres til at tage alvorligt og gribe ind overfor. Foreningen fremsætter en række bemærkninger om systemet og lovgivningen samt nogle forskellige forslag, som foreningen mener vil løse problemerne.

Indledningsvist bemærker jeg til foreningens overordnede præmis om, at det nye familieretlige system slet ikke fungerer, og at der skal en helt anderledes og ny tilgang til, at det følger af aftalen om ét samlet familieretligt system af marts 2018, at der skal gennemføres en evaluering af systemet på baggrund af erfaringerne fra de første 4 år med et nyt system. Henset til at den meget omfattende reform kun har virket i 1 ½ år, og at implementeringen er påvirket af økonomien i reformen samt situationen med COVID-19, mener jeg ikke, at det er en fair konklusion at drage på nuværende tidspunkt.

Foreningen peger bl.a. på en konklusion fra en nylig offentliggjort rapport fra VIVE (”Forældres tilfredshed med de familieretlige myndigheder”, VIVE, 7. september 2020), som eksempel på, hvordan det er helt galt med det nye familieretlige system. Jeg bemærker hertil, at undersøgelsen er foretaget lige efter reformens ikrafttræden og i en periode med store udfordringer med lange ventetider, hvorfor VIVE i rapporten da også peger på, at det er for tidligt at konkludere, at den mindre tilfredshed med systemet skyldes reformen.

Foreningen mener videre, at det ikke er sandt, at det nye familieretlige system er underfinansieret, men at analyserne forud for reformen derimod ikke har holdt stik, idet der er flere komplekse sager, end det oprindeligt blev lagt til grund. Det er korrekt, at det efterfølgende har vist sig, at der er flere komplekse sager end først antaget. Jeg bemærker dog også, at det efter Familieretshusets etablering i foråret 2019 blev konstateret, at de økonomiske forudsætninger bag aftalen om ét samlet familieretligt system var forkerte, og at Familieretshuset dermed stod med en underfinansieret driftsbevilling. På den baggrund besluttede regeringen og de øvrige partier bag finansloven for 2020 i december 2019 at tilføre 104 mio. kr. ekstra i 2020 til Familieretshuset. Dertil igangsatte regeringen en budgetanalyse af Familieretshuset med henblik på at

belyse bevillingsbehovet for 2021 og frem. Der pågår aktuelt forhandlinger om finansieringen af Familieretshuset for 2021 og frem.

Til foreningens påstande bl.a. om *"at fædre og børn fortsat diskrimineres bredt og strukturelt"*, og *"at der gennem årene er vedtaget stærk sexistisk og kønsdiskriminerende lovgivning, der sætter kvinder i en helt særlig gunstig position i familien og samtidig begunstiger særinteresser"* bemærker jeg, at det ikke fremgår, hvilken lovgivning foreningen henviser til. Med afsæt i det familieretlige område bemærker jeg, at forældreansvarsloven først og fremmest har fokus på, hvad der er bedst for barnet. Hensynet til barnet – og ikke hensynet til den ene eller anden af forældrene – er altafgørende for sagernes behandling i det nye system, hvilket lovgivningen i høj grad afspejler.

Som et af foreningens løsningsforslag peges på en nylig afsagt dom i Højesteret, hvor en forælder fik fuld forældremyndighed og barnets bopæl, fordi den anden forælder i gennem flere år havde udøvet samarbejdschikane. Foreningen mener, at åbenlyst grundløse beskyldninger skal have konsekvenser og opfordrer partierne til at sikre, at lovgivningen også afspejler det. Jeg er naturligvis enig med foreningen i, at det skal have konsekvenser, hvis den ene forælder chikanerer den anden. Det er imidlertid allerede i lovgivningen særskilt fremhævet, at det i vurderingen af, hvem der skal have forældremyndigheden eller barnets bopæl, kan indgå, at den ene forælder uden grund har forsøgt at hindre den anden forælders kontakt til barnet. Hvilken betydning grundløse beskyldninger og chikane vil have på afgørelsen i den konkrete sag, beror naturligvis på en samlet vurdering, hvor hensynet til barnet er helt centralt.

Til foreningens opfordring om, at forældrene skal stilles ens i forhold til udbetaling af offentlige tilskud og støtte, henviser jeg til, at det med aftalen om et nyt familieretligt system er besluttet at gennemføre en analyse af delte børnefamiliers økonomi. Analysen er pt. sat i bero for at afvente arbejdet i regeringens ydelseskommision.

Endelig opfordrer foreningen til, at børn i udgangspunktet skal have en ligeværdig samværsordning med begge forældre, at det skal være obligatorisk for forældre at forhandle med hinanden om samarbejdet, og at der bør etableres regionale centre i Danmark, hvor der kan arbejdes forebyggende, så par ikke går fra hinanden. Hertil bemærker jeg, at det fremgår af forældreansvarsloven, at afgørelser efter loven skal træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet. Det må dog altid bero på en konkret vurdering – og ikke et nærmere fastsat udgangspunkt – hvad der er bedst for det enkelte barn.

Jeg mener i øvrigt, at forældrene selv er nærmest til at finde løsninger, der fungerer for dem og deres børn, når de går fra hinanden. Det klarer de fleste heldigvis også fint uden hjælp fra systemet. Når der er behov for hjælp, har Familieretshuset en række tilbud om konflikthåndtering, som forældrene frivilligt kan benytte sig af. Jeg tror ikke på, at der kommer noget godt ud af at tvinge forældre til at mødes om konflikthåndtering. Holdbare løsninger til gavn for barnet må efter min opfattelse altid basere sig på frivillighed. Systemets vigtigste opgave er at sikre hjælp til de børn, der er allermest udsatte, nemlig de børn, der er involveret i de mange komplekse sager med alvorlige risikofaktorer som fx vold og misbrug. Det afspejler reformen i høj grad, bl.a. med etableringen af den særlige børneenhed i Familieretshuset, der skal sikre fokus på barnets trivsel i forløbet.

Med venlig hilsen

Astrid Krag